

ne da bi se potem povečal; nasledoval je topli svečan in tudi sušec. V petih ostalih letih je sledil samo dvakrat topli svečan, a štirikrat topli sušec. Pričakujemo z božjo pomočjo dobrega leta, kar Bog daj! — Oni mazač, ki bojda ima svoj brlog v Žrjavcih, a ne pri Sv. Trojici, nam Slovencem toliko priljubljeni božji poti, še v »Mariboržanki« ne dá miru, akoravno ga je »Slov. Gospodar« že v dopisu od Sv. Trojice prav pošteno krenil po umazanih prstih. Svetujem mu, da rajši molči, kakor na podlagi podlih in lažljivih romanov sestavlja tako umazane dopise, ki pač vsako versko srcé močno žalí, zakaj s tem ne bo dobil zopetne službe pravega pisarja kje v kaki pragermanski pisarni, ampak ostal bo vendar-le zakotni pisar in — mazač protiverskih dopisov. Dopisnik s tem kaže dovolj, kako popolen liberallec je in kako nasprotno srcé do sv. katoliške cerkve mu v prsih bije. Da bi bil bogataš, a je siromak, imenitnik malega posestvila, naj bi opravljal svoje delo, ne pa, da je treba ženi skrbí za gospodarstvo; jeden vogel bi naj on pri koči držal, ne žena vseh — štirih; dopise bi naj opustil, ako ne zna resnice in kaj pametnega zapisati. Ako še neha v Mariboržanki smešiti sv. katoliške cerkve in duhovnikov, bomo primorani prinesiti njegovo ime. Ker pa se on zadnji čas ne upa več podpisati še niti pod »šifro«, zato se podpišem jaz s popolnim imenom, kakor njegov sodrug v siromaštvu.

Alojzij Vakaj.

Od Sv. Lovrenca v Slov. gor. (Opazke.)

Dne 2. svečana je imelo naše kat. politič. gospodarsko društvo svoj letni zbor. Gospod Juršinski opisal je to slavnost prav natanko v števil. 8 tega lista, za kar mu moramo biti gotovo hvaležni. Dovolite, gosp. urednik, da tudi jaz k temu nekaj opomnim, kajti mislim si, da moji nazori niso nepraví, torej jih tukaj javno izgovorim. Res lepo je za nas Lovrenčane, da imamo svoje polit. gospodarsko društvo, katerega namen je med drugim tudi ta, vzbujati naše ljudstvo k narodnemu delovanju. A drugo vprašanje je, ali se ta namen tudi doseže? Na to pa mora vsak, ki je podučen o naših razmerah, odgovoriti s krepkim »ne«. Kako pa ne, ali ni morda društvo na dobri podlagi, bodeš se morebiti vprašal dragi čitatelj? Dobre podlage sicer ne moremo in tudi nočemo društvu odrekati, ali tako, kakor se sedaj deluje, vidi se meni, da ne more društvo nikakor ustrezati svojem namenu. Delovanje našega društva je, da se vsako leto jedenkrat pokličejo udje k običnemu zboru, pri katerem se izvoli nov odbor, potem ta ali oni kaj nasvetuje. Vsa reč traja nekaj čez pol ure in — na snidenje drugo leto — delovanje je za to leto končano. Tako obstoji tedaj naše društvo le po imenu, kajti o živem delovanju društva ne more se govoriti. Res je, tega ne more nihče našemu društvu odrekati, da bi ne bilo v prejšnjih letih delavnejše in da je storilo veliko za narodno navdušenje po Slov. goricah. Pred kakimi 15 leti bilo je ognjišče vsemu narodnemu delovanju na daleč okoli. Iz vseh bližnjih župnij šteló je društvo mnogo udov, ali sedaj? — Naša župnija, ki je bila v narodnem oziru nekdanj zvezda vodnica, je posebno v tem oziru zaostala. Malanedelja, Sv. Jurij, Sv. Andraž, Sv. Rupert imajo bralna društva, kar žal — pri nas ni, kljub temu, da naše ljudstvo zelo rado čita. Kdo je kriv, ali ne morda mi sami? Moja srčna želja je, naj se sopes vzdigne narodno življenje, glejmo, da pridobimo tudi našo mladino za-nj in tedaj upam, da g. Juršinski ne bode več imel uzoška pritoževati se zoper njo, nereda v resnici obžalovanja vredne.

Iz Rogoze pri Hočah. (Grozen zločin) zgodil se je tukaj v noči pred častitljivim praznikom sv. Jožefa. Vincenc Gršak, sin županov in nekateri drugi fanti iz Rogoze so pili v krčmi pri Pečaru na Rogozi. Njim so

se pridružili Matija Bezjak in dva druga dečka iz Skokov, sosedne vasi Slivniške župnije. Ker pa dandanašnji naše občinske oblasti večinoma le za ponemčevanje skrbijo — nemškutarija v Hočki župniji cvete, kakor malo kje drugod — zato nimajo časa paziti, kako krčmarji izvršujejo policijski red. Omenjeni ponočnjaki so toraj pijačevali pozno v noč, ter se pisano gledali. Okoli poldvanajste ure zapustijo krčmo. Na cesti pa se vname prepír med Gršakom in Bezjakom; bila sta si že nekaj časa navskriž zaradi Bezjakove sestre. Po nekaterih besedah potegne Gršak nož, zbode dvakrat Bezjaka v prsa, tretjokrat pa mu potisne nož v vrat ter ga v rani obrne. »Za nočoj imam že zadosti« reče Bezjak, se zvrne na zemljo ter izdihne svojo nesrečno dušo. Nesrečneža odpeljal je Peter Frangež k njegovim starišem, zločince Vinko Gršak pa se je na Jožefovo sam javil sodniji. Nova medverska šola s svojo brezversko omiko rodi že tudi na deželi svoj sad. Krščanski stariši, pazite na svoje sinove. Varujte jih pijačevanja in ponočevanja!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Avstrijsko. Državni proračun je tedaj v drž. zboru gotov, celih pet mesecev je bilo za to treba in kaj je iz vsega? Nič, proračun je na konci tak, kakor ga je predložila vlada. — Stari predsednik, dr. Frane Smolka se je odpovedal poslanstvu in s tem tudi predsedništvu, dobi pa 7200 fl. »častnega daru« na leto, dokler mu ga bode treba. Novi predsednik je baron Chlumecky iz nemške levice, prvi namestnik mu je dr. Kathrein iz kluba konservativcev in drugi dr. Madejski iz polskega kluba. Prav po tej vrsti so ti klubi »močni« t. j. največ poslancev šteje klub nemške levice, za njim pride klub konservativcev in še le potem poljski klub. Na manjše klube se ne gleda. — Nekaj manjših postav še dožene drž. zbor v tem tednu, potem pa se odloži do jeseni.

Štajarsko. Deželni odbor v Gradci kuje nove verige za nas Slovence: načrt postave, ki razglasi nemščino za uradni jezik vseh uradov, kar jih je pod dež. odbor, neki že čaka, da ga vsprejme dež. zbor, kedar se snide; tako pa tudi načrt za šolsko postavo, po kateri se skrči število okrajnih šolskih svetov tako, da bodo le-ti samo še v mestih, kjer so okr. glavarstva. In zakaj je vsega tega treba? Zavoljo ljube nemščine in liberalizma. Duhovščina in slovenski konservativni kmet je gospódi, ki pri nas nosi zvónece, na poti, zato ne sme imeti v teh svetih več besede!

Koroško. Vsled ukaza dež. šolsk. sveta v Celovci morajo šolski otroci ob nedeljah in praznikih k božji službi in se ve, da učitelji z njimi, toda tēm služba božja mrzi in nekateri se je branijo, ali jim bode šolska gospóda sedaj pa stopila na prste? Težko, pa saj je bolje, če otroci takih učiteljev ne vidijo v cerkvi, bili bi jim le v pohujšanje! — Katol. politično društvo ima v sredo po veliki noči svoj občni zbor v Celovci in odbor dela vse priprave za to, da bode zbor na čast koroškim Slovencem.

Kranjsko. Lani je bila na večih krajih slaba letina in ministerstvo je sedaj dovolilo kmetovalcem po onih krajih 15.000 fl. drž. podpore. Denar se porabi za seme in živež; okrajnim glavarjem bode ga porazdeliti med nje. — Na dolenski železnici se marljivo dela in sodi se, da bode iz večine že gotova v kacin petih mesecih. — Od Velikih Lašč in Ribnice gre še vedno ve-

liko ljudi v Ameriko, iskat si ondi sreče, katera se jih doma izogiblje.

Primorsko. Sv. očetu je 65 slov. občin poslalo udanostno izjavo. — Laški list »Corriere« grdo napada slov. profesorje v Gorici, češ, da pijančujejo z dijaki ter jim potlej v šoli »gledajo skož prste«, laškim dijakom pa so »preganjanci«. Zlobno natolecevanje! — Laško društvo »Lega« razpošilja med slov. ljudstvo okoli Trsta laške molitvenike, se ve, da ne zavoljo pobožnosti, ampak naj zvabi ljudstvo v svoje laške mreže!

Istersko. Znani gospod vit. Schwarz, c. kr. okr. glavar v Novem mestu, sedaj pa v Parizu, kaže se ondi za prijatelja Lahov nič manj, kakor prej kranjskih Nemcev, vselej pa na škodo slov. ljudstva. Poslanec Spinčić ga je sedaj v drž. zboru ostro bičal, pa si ne obljubimo kaj, da bo pri njem izdalo.

Hrvaško. Na praznik sv. Jožefa so obhajali v Zagrebu godovanje »najodličnejšega Hrvata«, škofa dr. J. Strossmayerja. Nekaj časa pa niso marali za-nj, češ, da je premalo Hrvat. Vladna stranka pa ga slej ko prej ne mara ter gleda na-nj, kakor na očeta panslavizma.

Ogersko. Sedanje ministerstvo je v službi ne toliko države, kolikor kalvincev. Teh papež, Koloman Tisza drži za vajeti in ministerstvo mu je pokorno, če tudi ne vselej rado. Kako dolgo bo še to ministerstvo na krmilu? Nekateri trdijo, da ne več dolgo, drugi pa in sodimo, da z večjo pravico, mislijo, da še ministerstvo ne odstopi tako hitro, kajti Tisza si še ne upa na vrh in sedanje ministerstvo dela mu lepo pot, čemo bi tedaj ne ostalo še dalje njemu v službi!

Vunanje države.

Rim. Nekaj držav prosi sv. očeta Leona XIII. naj skličejo shod v Rimu, na katerem se sklene v imenu evropskih držav, da preneha igrališče v Monte Carlu in v Monacu. Na le-teh se zaigra leto na leto milijone denarja in velikrat tudi življenje.

Italija. V zadnjem času so anarhisti t. j. ljudje, ki jim ni po volji, da še kdo drug kaj ima v tem, ko sami nimajo ničesar, v Rimu in tudi po drugih mestih držni in skorej noben dan ne napoči, da ne razpoči pred kako hišo pogubna petarda. Doslej so 28 tacih ljudi v Rimu zaprli, toda kaj je to, saj raste z vsakim dnevom število nezadovoljnejšev!

Francija. Jules Ferry, predsednik v senatu, je nagloma umrl in pokopali so ga na drž. stroške. Mož je o svojem času preganjal sv. cerkev, zadnja leta pa je to obžaloval in mislil je, da postane kedaj še predsednik republike. — Razne skupine poslancev se pogovarjajo, ne kaže li drž. zbora razpustiti, saj stoji največ poslancev na sumu, da se jih drži denar »panamske družbe«. Kaj so vam republikanci pač žalostni možje!

Belgija. V glavnem mestu, Brüssel, so delalci sklenili neki odpovedati delo, ako ne dobijo volilne pravice. To pač ni prava pot in po njej se ne pride do pravice!

Anglija. V tovarnah se misli vpeljati 8 ur dela na dan in sedaj le za poskus na eno leto. Ako se poskušnja obnese, razširi se potem ta čas za delo na vse tovarne. Plačilo ali mezda delalcev ostane pa stara, tedaj ne manjša.

Nemčija. Cesar Viljem se odpelje koncem aprila v Rim k srebrni poroki laškega kralja, toda z nekakim strahom, kajti redarjev iz Berolina je treba doli v Rimu, sicer tam za cesarja ni varno — zavoljo nemških anarhistov. Toliko pa vendar-le ni treba strahú! — Ako v drž. zboru ne vsprejmejo postave za dveletno vojaško službo, razpusti vlada drž. zbor in kar je več, ne skliče mesto njega novih poslancev, ampak cesar sam odredi, da enaka postava obvelja! Tako se vsaj piše v listih.

Rusija. Judje dajo ruski vladi veliko dela: ona bi se jih rada odkrižala, toda judje so denarni, ali za-nje se poteguje vse, kar ima denar v rokah in to potegne tudi pri ruski vladi visoko! — Trgovinska pogodba z nemško vlado utegne se vendar-le še dognati. Za obe državi je take pogodbe treba, sicer jima ne izostane škoda, ki se ne da iz lehka popraviti.

Bolgarija. Knez Ferdinand, princ Koburski, še ni ozdravel, ali zatrjuje se, da njegova bolezen ni nevarna. — Metropolita Klementa čaka še ostra preiskava, ker ga imajo na sumu, da je v službi ruske vlade. Le-ta sum ni brez vsega!

Srbija. Pri volitvah v skupščino, državni zbor v Belem gradu, je dobila vlada večino poslancev na svojo stran, vendar pa ne tolike, da bi bila brez skrbi. Radikalcev bo še v skupščini precejšnje število. Tudi tukaj se pozna, da ima ruska vlada svoje roke vmes.

Turčijo. Sultan je nekako v skripcih, kajti angleški poslanik v Carigradu je njegov prijatelj in svetovalček, toda v Aziji, v Armeniji so Angležani hudi nasprotniki sultanove vlade. Kdo pomore v tem sultanu iz zadrege?

Afrika. V Dahomejskih pokrajinah so vedne vojske. Francoski vojaki imajo veliko dela z domačo vojsko. Kralj Behanzin se pritožuje, da so teh bojev krivi le francoski generali. Nekaj že gotovo!

Amerika. V »združene države« pripelja se veliko blaga iz Evrope, največ od judovskih trgovcev, ali na zabojih se zapisuje redno manjša cena, kakor je vredno blago v njih. Sedaj pa vlada tega več ne trpi in naloži visoko kazen na tako goljufijo.

Za poduk in kratek čas.

Značaj.

Napisal J. Sattler.

(Dalje.)

Značajni mož je odkritosrčen; kar je v srcu, to je na jeziku; on se ne prilizuje in ne klečplazi. Bog pomagaj, kako žalostno je v tem pogledu po svetu. Koliko imamo ljudi, ki pojó, žvižgajo, vriskajo in javkajo v tistem tonu, kakor se jim zapoveduje! Ni svobodnega, samosvestnega, moškega mišljenja in dejanja. Ti sužnji se bojé misliti, kamo-li govoriti ali delati — brez dovoljenja. Laskajo se in klanjajo spredej in zadej mogotcem, če ne drugim, pa vaškim, da bi si prihljili njih naklonjenost.

Po mestih, vzlasti, kjer še vlada nemška ali nemčarska večina, je družno življenje potrebno, kakor dihanje. Vsak pošten narodnjak se bode torej oklenil čitalnice. Na žalost moram reči, da se pojavljajo v tem oziru tu pa tam čelarni značaji. Brr! Zadosti teh grdih vzgledov, ki se pa, žal Bog, nahajajo povsod in v vsakem stanu. Za te je pisana nastopna basen:

Nekdo bi bil rad Satirov prijatelj; povabi ga torej na obed. Sedla sta za mizo; ker je pa bilo hladno, piha mož v roke, da bi si je ogrel. Ko Satir to vidi, vpraša ga, čemu tako dela. Mož mu odvrne, da si hoče s sapo ogreti roke. Med tem prinesijo na mizo juho. Ker je bila vroča, piha zopet gospodar, da bi jo ohladil. Ko Satir to vidi, vpraša z nova, čemu tako dela; mož mu pa odvrne, da hoče ohladiti juho. Na to reče Satir: »Jaz nečem biti tvoj prijatelj, ker z istimi usti pihaš mrzlo in vroče«, ter ustane brž in odide. Takih dvojezičnikov se ogiblje vsak poštenjak, ker so gnjusoba in sramota človeški družbi.

Nek odvetnik, ki je nekdanj celo pisateljaval za